

Spis treści

Wstęp	9
Myślenie magiczne	9
Wartości polityczne	10
Wizjonerstwo	12
Jazda bez kierowcy	15
Porządkowanie chaosu	17
 I Od niemieckiej reformy walutowej do Europejskiego Systemu Walutowego – prehistoria Europejskiej Unii Walutowej	21
System z Bretton Woods	21
„Made in Germany”: niemiecka marka i cud gospodarczy	22
Koniec porządku walutowego z Bretton Woods	28
Teoria Keynesa nie sprawdziła się w praktyce	30
Kraje nadwyżek budżetowych jako kozły ofiarne – teoria lokomotywy	35
Między Keynesem a konsolidacją: ostatnie lata koalicji socjalliberalnej	41
Dług publiczny, inflacja a kursy walutowe	44
 II Koncepcja Europejskiego Systemu Walutowego i jej słabe punkty – podsumowanie	47
Podstawy dobrego pieniądza: przykład pokrycia w złocie	47
Bodziec do wspólnej waluty	50
Idee przewodnie	54
Traktat z Maastricht	55
Kryteria konwergencji	59
Przesłanki sukcesu i słabe strony	62

III Wdrażanie unii walutowej: co poszło nie tak i dlaczego? ..	71
Nieporozumienia	71
Niezależność banku emisyjnego	72
Łamanie ustaleń traktatowych	76
Efekty ekonomiczne	83
Bank emisyjny a „dług publiczny”	123

IV Europejska polityka ratunkowa i walutowa

w latach 2009–2012	139
Cisza przed burzą	141
Dlaczego właśnie Grecja?	143
Kwestia grecka <i>sine ira et studio</i>	145
Logika zasady <i>no bailout</i>	148
Logika parasola ratunkowego	150
Urok niewypłacalności	154
Opuścić strefę euro?	155
Problem banków	157
Zarażanie, mury przeciwpożarowe i bazooki	162
Euroobligacje	164
Pożyczkodawca ostatniej instancji	166
Polityka ratunkowa a konstytucja	168
Szesnaście szczytów kryzysowych i wiele parasoli ratunkowych ...	172
Skup pożyczek przez EBC: wypędzenie z raju	173
Niemieckie gwarancje: ryzyko i prawdopodobne scenariusze	175
Rząd gospodarczy i unia fiskalna	176
Traktat międzypaństwowy	179
„Ostateczny” pakiet dla Grecji	182
„Gruba berta” EBC	184

V „Zalety” unii walutowej – pytania zasadnicze

Czy euro zostałyby wprowadzone, gdybyśmy w 1992 r.	
wiedzieli to, co wiemy dziś?	191
Czy Europa upadnie, jeśli upadnie euro?	192
Czy Niemcy staną się drugą Szwajcarią?	193
Nadużywanie euro do celów niemających nic wspólnego	
z ekonomią	195
Euro jako katalizator integracji europejskiej?	196
Handel zagraniczny a Rynek Wewnętrzny	198

Wzrost i zatrudnienie	200	
Co pozostaje?.....	201	
 VI Światowy kryzys finansowy, rozwiązania systemowe		
i jaka płynie stąd nauka	203	
Krótką historią kryzysu	204	
Nauki płynące z kryzysu	215	
Dług i powinności: problem systemowy	229	
 VII Rola budżetów państwowych		237
Uwagi wstępne	237	
Uregulowania prawne finansów państwa	240	
Rzut oka na poszczególne kraje strefy euro	269	
Europejska polityka finansowa	286	
Co dalej?	301	
 VIII Unia walutowa a przyszłość Europy		305
Czym jest Europa?	306	
Europa i jej narody	310	
Niemiecka ucieczka do Europy	317	
Na czym polega upadek Europy?	319	
Europa i świat	321	
Wizje Europy	323	
Europejskie państwo federacyjne?	327	
Perspektywy	334	
 Przypisy		341